Malmö stad
Stadsbyggnadsnämnden

Datum
2026-09-30
Adress

Diarienummer
SBN-2026-668

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Yttrande över Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet - SMHI:s rapport Översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete STK-2026-1164

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

SMHI har fått i uppdrag av regeringen att analysera behovet av ändringar i klimatanpassningsförordningen och vid behov lämna förslag till författningsändringar. SMHI bedömer att det finns behov av ändringar för att bredda klimatanpassningsarbetet till att omfatta fler myndigheter och samtidigt stärka det pågående arbetet med klimatanpassning på svenska myndigheter. Genom tydligare krav på myndigheternas arbete kan fler klimatanpassningsåtgärder genomföras och samhället stå bättre rustat inför klimatförändringen

Yttrande

I SMHI:s regleringsbrev för 2026 gav regeringen i uppdrag att se över förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete. Översynen skulle innehålla en analys och bedömning av om fler myndigheter bör omfattas av förordningen. Uppdraget omfattade även en analys av om det ansvar som följer av förordningen bör justeras för att bidra till en samhällsekonomiskt effektiv, strategisk och åtgärdsinriktad klimatanpassning inom respektive myndighetsansvarsområde. Även analys av uppföljning och redovisning samt behov av bättre samordning av krav ingick.

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat SMHI:s rapport Översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete och gett Malmö stad möjlighet att yttra sig över förslagen. Stadsbyggnadsnämnden uppskattar regeringens syfte med uppdraget, att det ska bidra till en samhällsekonomiskt effektiv, strategisk och åtgärdsinriktad klimatanpassning, där alla berörda myndigheter agerar inom sina respektive myndighetsansvarsområden.

Malmö stad har under lång tid framfört att staten behöver ta ett tydligt och långgående ansvar för klimatanpassningen och aktivt genomföra åtgärder som skyddar nationella intressen.

SMHI föreslår att ytterligare tio myndigheter omfattas av klimatanpassningsförordningen: *Arbetsmiljöverket, Energimarkandsinspektionen, Försvarets materielverk, Kommerskollgium, Kustbevakningen, Luftfartsverket, Läkemedelsverket, Migrationsverket, Polismyndigheten* samt *Upphandlingsmyndigheten*. De föreslagna myndigheterna har enligt SMHI ansvar inom samhällsviktiga verksamheter, är exponerade för klimatrelaterade risker eller har en central roll i klimatanpassningsarbetet.

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig tveksam till på vilket sätt dessa 10 myndigheter i praktiken kan bidra till regeringens ambition en samhällsekonomiskt effektiv, strategisk och åtgärdsinriktad klimatanpassning men ser inga hinder för att dessa tillkommer.

Vidare föreslår SMHI att begreppet myndighetsmål ersätts med mål. Syftet är att tydliggöra att målen inte enbart behöver avse den egna verksamheten, utan även kan omfatta myndighetens bredare ansvar inom klimatanpassning. Stadsbyggnadsnämnden vill uppmärksamma regeringen på att för att få till stånd ett genomförande av klimatanpassningsåtgärder krävs mandat, rådighet, prioritering och finansiering av åtgärder och av detta skäl ställer sig nämnden tveksam till ett bredare ansvar utan verkställighet.

Nämnden vill uppmärksamma regering på att det inte räcker att i 8§ lyfta fram *om myndigheten förvaltar och underhåller statlig egendom ska myndigheten också ta fram mål för den verksamhetens anpassning till ett förändrat klimat*. Stadsbyggnadsnämnden efterfrågar ett starkare direktiv för verkställighet av klimatanpassning av nationella samhällsviktiga intressen som staten ansvarar för. Genom att endast fokusera på att målen ska hållas aktuella och uppdateras vart femte år riskerar statens klimatanpassning fastna i analys, utredning och målbeskrivningar.

Nämnden föreslår därför också en skärpning av 10§ att handlingsplanerna ska generera *en samhällsekonomiskt effektiv, strategisk och åtgärdsinriktad klimatanpassning inom respektive myndighetsansvarsområde* samt ett förtydligande av att det är åtgärdernas genomförande som ska följas upp och att finansiering ska avsättas för åtgärderna. Nämnden förordar också att begreppet *handlingsplaner* byt ut till *åtgärdsplaner* för tydligare genomförandefokus.

Stadsbyggnadsnämnden vill uppmärksamma regeringen på att det finns en avsaknad i SMHI:s förslag till ändring av förordningen kring att myndigheterna i sina mål, risk- och sårbarhetsanalyser samt handlingsplaner för åtgärder ska utgå från en gemensam statlig syn på de klimatrelaterade riskerna baserat på enhetligt klimatunderlag och tidshorisont, i enlighet med regeringens syfte med uppdraget om nationella riktlinjer för klimatscenario till SMHI (KN2026/00181).

SMHI föreslår att länsstyrelsens uppdrag att ”stödja och följa upp regionala sektorsmyndigheters klimatanpassningsarbete” ändras till ”samverka med och stödja regioner och andra berörda aktörer i länet”. Stadsbyggnadsnämnden anser att det vore tydligare om *regionala sektorsmyndigheter* fortsatt låg i fokus istället för förslagets ändring till *regioner och andra berörda aktörer i länet*. Stadsbyggnadsnämnden föreslår också regeringen att stärka *länsstyrelsens ansvar för samordning och genomförande av regionala åtgärder för höga flöden i åar och vattendrag* från dagens *stödja arbete i älvgrupper*.

Nämnden stället sig tveksam till om SMHI:s förslaget om att bredda länsstyrelsens ansvar med ett ökat fokus på samordning, nätverkande och stödjande aktiviteter bidrar till regeringens ambition om åtgärdsinriktad klimatanpassning och menar att det krävs en utökad regional och statlig budget för övergripande mellankommunala åtgärder samt mandat och rådighet för att gå från ord till handling.

Utöver ovan synpunkter på SMHI:s översyn av förordningen av myndigheters klimatanpassning önskar stadsbyggnadsnämnden uppmärksamma regeringen på följande behov:

- Förtydliga att regeringsuppdraget Nationella riktlinjer för klimatscenario ska omfatta ett samlat klimatunderlag och tidshorisont som ska *utgöra statens gemensamma syn på de klimatrelaterade riskerna* så att staten får likvärdig myndighetsutövning, rådgivning, risk- och sårbarhetsanalyser, bedömning och prioritering av skyddsåtgärder samt påverkan på riksintressen.

- Direktiv till Boverket om att de allmänna råd, föreskrifter, tillsynsvägledning och vägledning som är under framtagande hos verket ska hantera *en ekonomiskt rimlig tidshorisont* och att statens kravnivåer ska ge *samhällsekonomiskt och fastighetsekonomiskt rimliga kostnader*.

- Uppdrag till Boverket och Myndigheten för civilt försvar att i samarbete med Sveriges kustkommuner peka ut *nationellt värdefulla kuststräckor som staten ska ta ansvar för att skydda* samt ge lämplig myndighet ett *genomförandeansvar*.

- Peka ut att sammanhängande kustskydd som redovisas i kommunernas översiktsplaner utgör *riksintresse*

- *Förenkla tillståndsprocesserna* för etablering av klimatanpassningsåtgärder
- Tillsätt *nationella medel för statens klimatanpassningsåtgärder* så att statens myndigheters åtgärdsplaner och statens medfinansiering av övriga klimatanpassningsåtgärder kan realiseras.

ordförande	Stefana Hoti (MP)
sekreterare	Kristina Andersson